

OBČAS- NÍK

3 / 2022

ČLOVĚK V TÍSNI
PLZEŇSKÝ KRAJ

předškolní kluby • dluhové poradenství • resocializační programy
• podpora vzdělávání • individuální poradenství • pomoc obětem
trestných činů • kariérní poradenství • rodinné poradenství

SLOVO ÚVODEM

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

je tu první letošní číslo Občasníku a je skutečně nabité. Naši lidé v terénu a v poradnách v osmi městech napříč Plzeňským krajem pomáhají překonat kumulující se krize současnosti – dopady krize koronavirové, nastupující krizi energetické chudoby a obrovskou humanitární krizi spojenou s příchodem uprchlíků z Ukrajiny. O naší práci v této oblasti Vám přinášíme několik textů.

Nejdůležitější akcí roku – a přelomovou událostí pro velké množství lidí, bylo milostivé léto. Dlužníci s určitým typem pohledávek dostali šanci zbavit se zaplacením jistiny a poplatku exekutorovi zbytku dluhu (příslušenství). Člověk v tísní celou akci metodicky vedl a poděkování patří Plzeňskému kraji za finanční příspěvek na provoz Help linky a městu Plzeň za povedenou informační kampaň. Jakých výsledků jsme dosáhli si přečtete v textu metodičky Barbory Cimlerové.

Paleta našich činností je ale bohatší. V Rokycanech jsme zahájili nový projekt předškolní podpory, do Klatov rozšiřujeme resocializační program pro mládež a na Domažlicku pomáháme řešit kruté problémy sociálně vyloučené lokality v Nemanicích.

V době vydání tohoto čísla se rozjíždí další ročník festivalu dokumentárních filmů Jeden svět. Letošní téma zní Cesty svobody, a nejen při pohledu na dění na Ukrajině je to téma vysoce aktuální. Ukrajina byla nemilosrdně napadena diktátorským režimem Vladimira Putina. Odehrává se v ní obrovská lidská a společenská tragédie. Svoboda a důstojnost tamních obyvatel visí na vlásku a v dalších regionech lidé doufají alespoň v přežití. I kvůli tomu si musíme připomínat další temná místa: autoritářský režim v Bělorusku, znovu nastolenou vojenskou diktaturu v Barmě, ohrožení nezávislého soudnictví v Polsku, samozřejmě kriminalizaci ruské opozice a mnohé další. Těšíme se na Vás v Plzni 22. – 27. března.

Jakub Paleček, ředitel pobočky

NAŠE PRÁCE V ROCE 2021 V ČÍSLECH

42 pracovníků / pracovnic
v přímé práci v průběhu celého roku:

zapojilo do pomoci
43 dobrovolníků

doučovalo
96 dětí

poskytlo službu celkem
1001 dospělým

podpořilo v terénních programech
422 lidí

zapojilo do skupinového doučování
25 dětí

305 lidem
pomohlo v rámci odborného poradenství

podpořilo po spáchání provinění
43 mladistvých

podpořilo v rámci předávání kompetencí ve vzdělávání dětí
77 rodičů

podpořilo formou retrostipendia
16 mladistvých

pomohlo
**52 obětem
trestných činů**

realizovalo
**31 volnočasových
aktivit**

poskytlo počítač a připojení
50 rodinám

podalo
**120 návrhů
na oddlužení**

podpořilo v souvislosti s energetickou krizí
131 lidí

#Palce

PALEC NAHORU

Palec nahoru patří také rokycanské firmě **Dekakom Plus s.r.o.**, která věnovala 30 000 korun na obědy pro děti z nemajetných rodin. Děkujeme. Je to ukázka společenské odpovědnosti. Rokycanská kancelář Člověka v tísní příspěvek distribuuje mezi potřebné rodiny.

PALEC DOLŮ

Majitelé domů a ubytoven, kteří obchodují s lidskou bídou, vydírají a zneužívají nájemníky a vytváří vyloučené lokality, jsou ostudou společnosti. Hanba majitelům a majitelkám vyloučených bytůvek v Nemanicích.

#SOSUkrajina

POMÁHÁME LIDEM UTÍKAJÍCÍM PŘED VÁLKOU

Válka na Ukrajině, rozpoutaná agresivním režimem Vladimira Putina, si žádá obrovské nasazení humanitární pomoci přímo na Ukrajině. Těto operaci se intenzivně věnuje Humanitární a rozvojová sekce naší organizace. Pomáhat je však potřeba i u nás v České republice, protože k nám dorazily desetitisíce uprchlíků a uprchlic a další jsou na cestě. Máme povinnost těmto lidem pomoci nejlépe, jak umíme. Jak to děláme v Plzeňském kraji?

- Od prvních dnů krize nakupujeme a rozdáváme chybějící potraviny, pitnou vodu, hygienické potřeby, teplé deky a různý další materiál. Nejvíce těchto věcí jsme zpočátku krize dodali do Krajského asistenčního centra pomoci Ukrajině (KACPU) přímo v Plzni. Postupem času se více soustředíme na podporu jednotlivých rodin ubytovaných na různých místech Plzeňského kraje.
- Do KACPU jsme dodávali horký čaj a horkou vodu na polévku. Počasí opravdu nebylo vlídné a snažili jsme se alespoň trochu zvýšit komfort lidí, kteří prchli před válkou.

- Koordinujeme ubytování utečenců v Plzni, Klatovech, Stříbře a Domažlicích. Spolupracujeme s obcemi a sociálními odbory a snažíme se najít těmto lidem vhodné místo k bydlení. Byty je potřeba dovybavit tak, aby se v nich dalo žít, a na tomto spolupracujeme s dalšími organizacemi jako je například Adra nebo Charita.

Pomáháme ale napříč celou republikou.

- Stejně jako v Plzni pomáhají naši kolegové a kolegyně v KACPU v Karlových Varech, Praze, Liberci, Ústí nad Labem a dalších místech. V Praze například v Kongresovém centru zřídili dětský koutek.
- V Chomutově připravujeme prostory našich kanceláří, které momentálně nevyužíváme, abychom i zde mohli nabídnout alespoň dočasné přístřeší.

#SOSUkrajina

HELP LINKA PRO UPRCHLÍKY Z UKRAJINY

Na naši help linku mohou nyní volat také lidé v nouzi, kteří utekli před válkou z Ukrajiny. Budou se jim zde věnovat operátoři, kteří hovoří ukrajinsky.

Na lince jim pracovníci:

- poskytnou základní poradenství a orientaci v systému České republiky.
- pomohou při porozumění dokumentů a vysvětlí jejich obsah.
- zprostředkují potřebnou pomoc spojenou např. s ubytováním, dopravou či potravinami.
- nabídnou běžnou lidskou oporu.

Telefonní linka: 770 600 800 (Po – Pá, od 9:00 do 17:00)

SOS Ukrajina

č. ú. 0093209320/0300

POMÁHEJ UKRAJINĚ

Neziskové organizace se spojily a vytvořily centrální místo, kde lidé mohou nabídnout svou pomoc v souvislosti se situací na Ukrajině. Vznikla tak platforma Pomáhej Ukrajině www.pomahejukrajine.cz, kde se soustředí nabídky a potřeby pomoci, které jsou následně kolegy z místních neziskových organizací a obcí zpracovávány a propojovány. Platformu zajišťuje Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty v ČR, které sdružuje celkem 16 nevládních organizací zabývajících se dlouhodobě migrací a integrací cizinců.

Zapojit se touto formou může úplně každý, ať již jednotlivec, firma nebo obec. Stačí vyplnit jednoduchý dotazník, kde bude popsána konkrétní nabídka, kontakt. Po ověření se nabídka objeví v databázi nabídek. Nabízet je možné tlumočení, dopravu, právní či psychologickou pomoc, materiální pomoc, ale i mnoho dalšího.

Prioritou je v současné době ale ubytování. Pokud máte možnost a chcete nabídnout volné kapacity lidem prchajícím před válkou, určitě se na platformě zaregistrujte. Nedostatek ubytovacích kapacit je stále aktuální zejména v okrajových lokalitách Plzeňského kraje.

Pokud byste rádi pomohli finančně, můžete touto formou podpořit naši **sbíрку SOS Ukrajina**: č. ú. 0093209320/0300.

- Z veřejné sbírky SOS Ukrajina finančně podporujeme další organizace, které se pomoci uprchlíkům věnují. 5 000 000 korun jsme například poskytli České federaci potravinových bank, které zajišťují distribuci potravin uprchlíkům na území ČR. Jsme připraveni finančně podpořit i další smysluplné projekty, které utečencům pomohou.

SHRNUTÍ MILOSTIVÉHO LÉTA

Českem se na přelomu minulého a letošního roku prohnalo milostivé léto, akce, která byla zaměřena na vyčištění exekučního trhu od veřejnoprávních exekucí, které v průběhu let neúměrně narostly. Tým Člověka v tísni v Plzeňském kraji se už od konce léta připravoval na zvýšený zájem o služby, vyjasňoval si postupy a třídil informace. S podzimem pak vyrazil do terénu rozdávat letáky a šířit informace mezi obyvatele obcí. Díky lokální i centrální kampani se na nás pak postupně zájemci o milostivé léto začali obracet.

Během období od října do ledna jsme se na dlouhodobější spolupráci k milostivému létu domluvili s více než 150 klienty. Spoustě dalších zájemců jsme předávali informace během kontaktních hodin v našich kancelářích nebo přes telefon. Naše práce obnášela především zjišťování potřebných informací od exekutorských úřadů, jejich rozbor a rozhovory s klienty ohledně možností řešení. I přes důkladnou přípravu jsme se však setkávali s nečekanou vynalézavostí exekutorů i některých věřitelů, kteří snaze dluhy vypořádat házeli klacky pod nohy. Část energie jsme tak museli vynakládat na urgování odpovědi či řešení negativní praxe.

V době psaní těchto řádků dostáváme pozitivní a negativní zprávy. Kolegyním se podařilo ubytovat desítky lidí a na tváře dětí se po těžkých chvílích vrací úsměvy. Na druhou stranu se množí případy příchodu více traumatizovaných dětí i dospělých a obecně lidí, kteří hrůzy války zažili zcela bezprostředně. Právě dorazila rodina s dvanáctiletou holčičkou s nemocným srdcem. Operaci měla naplánovanou na 17. března, ale konat se nebude. Díky Putinovým raketám, které její nemocnici v Kyjevě srovnaly se zemí. Naše práce pokračuje a budeme vás pravidelně informovat.

Pomáhej Ukrajině

Platforma ke sdílení a propojování nabídky a poptávky je spuštěna!

Pomozte nám soustředit všechnu pomoc pro uprchlíky na jednom místě.

www.pomahejukrajine.cz

Díky možnosti využít centrální sbírku SOS Milostivé léto se nám také otevřela cesta k přímé podpoře klientů, u kterých zaplacení dlužných jistin a minimalizovaných nákladů významně snížilo jejich dluhy a zlepšilo kvalitu života.

Ze sbírky jsme v kraji darem podpořili 38 lidí. Z toho: 14 příjemců jsou osamocení rodiče s dětmi, 11 příjemců jsou lidé pobírající invalidní důchod, 11 příjemců se zcela zbavilo exekucí, takže mohou po mnoha letech začít načisto. Těchto 38 lidí jsme podpořili částkou 2.274.952 Kč, čímž bylo odpuštěno příslušenství minimálně v objemu 17.568.191 Kč. Tedy za každých 1.000 Kč bylo odpuštěno přibližně 7.720 Kč. **Takto se podařilo se zastavit rovných 100 exekucí,** které by jinak čekaly další měsíce a roky na své vyplacení. **Nejvíce se efekt milostivého léta projevil u exekuce, kde díky zaplacení 122.070 Kč bylo odpuštěno 4.895.760 Kč. Tedy za každých 1.000 Kč bylo škrtnuto 40.106 Kč!**

Díky funkční komunikaci s dalšími poskytovateli sociálních služeb jsme mohli podpořit i klienty dalších čtyř organizací z našeho kra-

je, tj. Diakonie, Tady a teď, Ledovce a Kotce. Mnoho dalších klientů dovedlo milostivé léto využít díky tomu, že si i z toho mála, co jim po exekuci srážce zbývá, dovedli našetřit. Jiným s využitím milostivého léta pomohla rodina či přátelé.

Moc děkujeme všem našim kolegyním a kolegům, kteří v milostivém létu nechali kus své práce, byli v neustálém střehu a dovedli být všem zájemcům i klientům neustále k dispozici. Držíme

palce, aby se vydařily snahy schválit druhé kolo milostivého léta. Doufáme, že se tentokrát již celá akce obejde bez snah systém ohnout a bude připravena tak, aby bez odboček a skulin pomohla co nejvíce lidem. My připraveni budeme.

Mgr. Barbora Cimlerová
koordinátorka služeb

#PohledOdborníka

VĚZENÍ JAKO NÁHRADA ZA SOCIÁLNÍ ZÁCHRANNOU SÍŤ?

V poslední době v ČR v souvislosti s vydáním českého překladu knihy Angely Davis, v níž se ptá, zda jsou věznice již překonané, zesílila diskuze ohledně smyslu a směřování instituce vězení. Ze zahraničí víme, že tato diskuze je velmi komplexní a často zastávané heslo abolicionismu neznamená zrušení vězení, ale radikální transformaci této instituce, aby lépe odpovídala nárokům na rehabilitaci v současných společnostech. Zapomíná se však, že s touto problematikou souvisí sociální, kulturní a strukturální podmínky v daných společnostech, kdy vězení a samotné věznice jsou odrazem těchto podmínek a do velké míry na ně navazují. Z četných etnografických i jiných studií (nejznáměji například od Loïca Wacquanta, Didier Fassin nebo Catariny Frois) víme, že věznice v západních společnostech jsou plné různých marginalizovaných skupin, nejčastěji charakterizovaných vysokou mírou chudoby, etnorasovým stigmatem a špatným fyzickým i duševním zdravím. Zároveň víme, že tyto marginalizované skupiny se mnohem častěji setkávají s kriminální činností a mnohem častěji je na nich trestná činnost páchána (nemluvě obecně o újmě, která nemá charakter porušení zákona nebo vyhlášky). Zároveň se tyto skupiny častěji setkávají s viktimizací a represí ze strany policie ve formě častějších kontrol, nulové tolerance nebo v některých případech i šikany (v českých poměrech jsou tyto jevy dobře zdokumentované výzkumem Brizolit).

Tento stav bohužel není náhoda nebo nějaká živelná a nekontrolovaná transformace společenských institucí, ale, jak poukazují různí analytici a analytičky zastávající kritickou a kulturní kriminologii, cílené nastavení sociálního a trestního systému, aby se tím tlumily a „řešily“ strukturální problémy a nerovnosti. Jak už několik dekád ukazuje například zmiňovaný Wacquant s Davidem Garlandem, z vězení se v podstatě stala „zaopatřovací“ instituce pro osoby, které ve společnosti neuspěly a propadly síti sociálního systému, která je od 80. let (v ČR až po roce 2000) notně rozstříhána vlivem sílícího tlaku na osobní zodpovědnost a škrcením financování sociálního systému a služeb. K tomu se přidala i sílící společenská hodnotová deziluze a zneuznání a moralizování společenské majority vůči vybraným skupinám, což mělo za následek vznik tzv. bulimické společnosti. Tento termín trefně zavedl Jock Young, když prostřednictvím něj ukazuje, že problémem marginalizovaných skupin není jejich asocializace nebo nedostatečné začlenění do společnosti, nýbrž situace, kdy po nich majoritní společnost chce hodnoty typu osobní zodpovědnosti a zásluhovosti, ale nedává jim možnosti, jak jich (legál-

ně) dosáhnout. Tyto skupiny jsou tudíž cyklicky vtahovány a odvrhovány do a ze společnosti, proto přívisko bulimická. V situaci, kdy jsou společenské nároky často enormně stresující i pro osoby z nevyloučené populace, pomoc je limitovaná a marginalizované skupiny cítí a naučily se brát bezmocnost jako součást své každodennosti, je logické, že tyto skupiny hledají alternativy jak přežít v páčání ilegální činnosti, která je i více vidět kvůli zmiňované viktimizaci ze strany policie. Ostatně v roce 2020 mělo přes 75% české vězeňské populace trest za majetkovou trestnou činnost, 47% mělo dokončené pouze základní vzdělání, v poslední době jsou pro věznice problémem mladiství a mladí dospělí vězni, kteří si s sebou přenášejí tzv. „zákon ulice“ do věznice, a problémem jsou také osoby se špatným duševním zdravím, kterým tato instituce nedokáže nabídnout adekvátní péči.

I radikální transformace vězení a věznic a sebelépe nastavená věznice bohužel nevyřeší tyto strukturální nerovnosti a problémy, které v současnosti generují většinu vězeňské populace. Velmi názorně je to vidět i na dalším českém problému kumulace a přeměny trestů, který je v současnosti velkou zátěží pro celý trestní systém. Často se totiž stává, že se do vězení dostávají osoby až v situaci, kdy mají několik porušených podmínek a nesplněné tresty obecně prospěšných prací, což má za následek i několikaleté tresty za banální trestnou činnost. Mnohdy se následně setkávám s dvěma názory: buď že je to tak správně a že šanci daná osoba měla více než dost, nebo že trest odnětí jako odstrašení měl přijít dříve. Problémem je skutečnost, že represe jako negativní motivace na marginalizované osoby příliš nefunguje, protože se s represí setkávají neustále a berou ji jako součást každodennosti, a tudíž ji neberou jako něco mimořádného, co by je mělo donutit ke změně. I proto pobyt vězení a trest odnětí svobody nepoměrně lépe funguje u osob, které se tam dostaly z nedbalosti nebo kvůli nehodě. Vězení tedy nemůže suplovat instituce sociálního systému, jako je tomu teď, ale musí dojít ke strukturálním změnám vedoucím ke zmiřování sociálních nerovností, rozšíření poskytování sociálních služeb a transformaci vězení jako instituce poskytující terapeutickou, poradenskou a komunitní práci osobám páchajícím závažnou trestnou činnost.

Mgr. Jiří Mertl, Ph.D.

Autor je kriminolog a sociolog, přičemž se v poslední době intenzivně věnuje spojení kriminologie a sociální práce, zejména v oblasti vězeňství a návratu vězněných osob zpět do běžné společnosti.

ZVYŠOVÁNÍ CEN (NEJEN) ZA ENERGIE SE DOTÝKÁ STÁLE VÍCE LIDÍ

Krach firmy Bohemia Energy a posléze i dalších alternativních dodavatelů energií odstartoval zvýšené zaměření naší pozornosti na pomoc lidem, které začaly ohrožovat rekordní výše cen energií a tzv. energetická chudoba. „Hned na počátku jsme obvolali více než stovku našich klientů, abychom zjistili, jestli se jich situace na trhu s energiemi netýká. Chtěli jsme se ujistit, že ví, co to pro ně případně znamená, jak mají dále postupovat a že jsme připraveni jim s tím pomoci,“ popisuje Jitka Kylišová, metodička terénních sociálních programů.

Většina z nich se situace naštěstí nijak nedotkla, jiným však krach dodavatelů přinesl komplikace. „V jedné bytovce na Stříbrsku jsme se setkali s tím, že dodavatel energií byla právě Bohemia energy. Po jejím krachu obyvatelé zvolili společnost Centropol. Zpočátku byli spokojeni, ale když jim přišlo vyúčtování za říjen až leden, volali o radu kvůli nedoplatkům. Navíc nastal problém s tím, že společnost se cukala kvůli splátkovému kalendáři a radila na doplatek využít mimořádnou okamžitou pomoc. Jedné paní se bohužel nepovedlo od dodavatele poslední instance přejít včas, a když jí přišlo vyúčtování s nedoplatkem 37 tisíc korun, nestačila se divit,“ přibližuje situaci z terénu Kylišová.

Velkým problémem zejména v Plzni navíc zůstávají aukční společnosti, které cílí primárně na seniory. Ty lákají na výhodné vysoutěžení nejlevnějšího dodavatele energií. „S aukčními společnostmi se tu setkáváme již mnoho let. S lidmi si většinou domluví schůzku telefonicky předem, aby obešli zákaz o podomním prodeji,“ popisuje pracovnice právního poradenství Radka Lišková. Lidé požádají o rozpis plateb, slíbí jim levnější energie a často i to,

že nedojde ke změně dodavatele. Ve skutečnosti je ale všechno jinak a vyvázání z takových smluv může být poměrně komplikované. „Co se ale objevuje nově, jsou neúměrně vysoké zálohy po změně dodavatele. To dříve nebylo. Například se na nás obrátila paní, která původně platila kolem 4 000 korun a nově dostala zálohy na 12 000 korun. Obrana je někdy opravdu složitá a je vhodné se s někým poradit,“ vysvětluje Lišková.

Rekordně však kromě cen energií roste také cena potravin či pohonných hmot. Ve finančních potížích se tak ocitají nejen nízko-příjmové domácnosti, ale také lidé ze střední třídy, kteří dosud měli finanční rezervu. I ti nás postupně začínají oslovovat, přestože dosud nebyli naší cílovou skupinou příjemců pomoci.

Lidé, kteří se kvůli zdražování ocitnou ve finanční tísní, kterou nedokáží zvládnout vlastními silami, mohou o pomoc požádat na úřadu práce. Jednou z pomoci je příspěvek na bydlení, další pak dávky hmotné nouze. Velkým problémem však zůstává neinformovanost lidí, kteří často nemají ponětí, že na tyto dávky mají nárok, a především složitá administrativa spojená s náročností vyplnit všechny potřebné formuláře.

„Na co jsme také narazili je, že lidem od dodavatele přijde navýšení ceny za energie, ale není to spojení s navýšením záloh. Pokud si to neohlídají, a sami nepožádají o zvýšení, snadno se jim může stát, že na konci vyúčtování jim přijde výrazný nedoplatek. Je to jedna z dalších situací, na kterou se klientů budeme určitě aktivně ptát a varovat je před ní,“ vysvětluje Kylišová, na co se organizace bude dále zaměřovat.

POHRANIČÍ, DOMOV MŮJ!

Při práci v terénu se kolegové a kolegyně pohybují v různých částech Plzeňského kraje. Geograficky rozdílné lokality mají často mnoho společného. Výrazným příkladem jsou obce v pohraničí, které mají podobnou charakteristiku od roku 1946. Pokud nezanikly zcela, zanikly zčásti. Tato torza leží daleko od center regionů, občanská vybavenost a infrastruktura zde téměř neexistuje. Škola nebo školka v obcích nebývá, k lékaři se dostanete jenom pokud pojedete autobus, příležitosti k získání udržitelného zaměstnání je poskromnu. Je to lokalita, kam možnosti a příležitosti 21. století často ještě nedošly.

Transformace společnosti v 90. letech tyto rozdíly ještě více umocnila. Obyvatelé reagovali na otevření hranic, část z nich opustila obce a odešla za výdělkem do ciziny. Naopak zahraniční turisté přinesli rychlé peníze a zábavu. A pak přišlo vystřízlivění. Cizinci a zábava jsou pryč. Lidé, kteří chtěli a měli možnost, jsou také pryč. Zbyly prázdné domy, do kterých se vloudili obchodníci s chudobou. Místní v udržování neustálého napětí, hrozící ztrátou bydlení. Šmelináři, kteří moc dobře vědí, jak velkou mají moc

nad svými nájemníky. Jiné bydlení si beztak budou hledat těžko. Nájemní smlouva? Pouhý cár papíru bez hodnoty a možnosti se na ní odvolat. Že by se majitel staral o svůj nemovitý majetek? Nemá důvod. Vždy najde nájemníky, kteří nemají jinou možnost. Mlč, plat a bydlet!

Typickým příkladem jsou Nemanice na Domažlicku. Místní obyvatelé to tak mají blíže k německým sousedům než do centra regionu. V obci se nachází vlakové nádraží, akorát k němu nevedou koleje. V historii měla obec kolem dvou tisíc obyvatel, nyní zde bydlí necelé tři stovky. Při procházení Nemanicemi zjistíte, že z osmdesáti domů, které zde jsou, je více jak třetina budov prázdná. A z toho vynikají 4 bytové domy. 4 bytovky v katastrofálním stavu, kde se místo řešení problémů kupí odpadky. Když stojíte před domem rozhodně vás nenapadne, že zde může ještě někdo bydlet.

O situaci jsme se dozvěděli z monitoringu oblasti. V obci působíme krátce a s místními se teprve pomalu seznamujeme. Je těžké si v takové situaci získat důvěru nájemníků, kteří se nacházejí

v bezvýhodné situaci. Majitel nemovitosti se o dům nestará, zároveň udržuje nájemníky v nevědomosti, že mohou bydlet i lépe. V obci se hovoří o prodeji domů možná i s nájemníky, možná bez nich. Nikdo neví, kdy bude muset být opustit, a to bez jiné možnosti bydlet.

Pak se nemůžeme podívat nad tím, že místní zůstávají v nevhodných bytech. V místě, kde skoro neteče voda, bytovka je statikem prohlášena za neobyvatelnou, a lidé nemají kam jít. Nemanice jsou jejich domov, místo, kde mají jejich rodiny kořeny. Daleko od všeho. Místo ve stínu.

Mgr. Martina Bláhová
koordinátorka služeb

#PodporaVzdělávání

„NEJLEPŠÍ CESTA DO ŠKOLY VEDE PŘES ŠKOLKU“

...to je název nového projektu zaměřeného na podporu dětí předškolního věku na Rokycansku. Název zároveň vystihuje celou myšlenku projektu a potřeby, na které reaguje. Výzkumy ukazují, že na úspěšné dokončení základního vzdělávání a prodloužení vzdělávací dráhy u dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí má významný pozitivní vliv včasná péče, tedy podpora dětí a rodičů potýkajících se s nízkým vzděláním, chudobou, předlužeností, nezaměstnaností atd. zaměřená na výchovu a vzdělávání dětí již před jejich nástupem do školy. Potřebu posilování služeb včasné péče v rodinách s nízkým sociálně ekonomickým statutem naznačují i alarmující výsledky šetření o školní neúspěšnosti dětí v České republice, kdy každé dvacáté dítě nedokončí základní vzdělání, přičemž se jedná převážně o děti z rodin popsaných výše. Naše práce se bude zaměřovat jak na rozvoj schopností a dovedností samotných dětí, tak na edukaci rodičů, jak by oni sami měli a mohli přispívat k rozvoji dítěte a podporovat jeho

přípravu na školní docházku již v raném věku. Při práci budeme čerpat z příkladů dobré praxe a metod uplatňovaných v našich předškolních klubech, ale i terénní individuální práce v rodinách. Důležitou součástí bude navázání spolupráce s mateřskými školami, do kterých děti nastoupí. Pracovnice služby bude moci asistovat při zprostředkování komunikace mezi MŠ a rodičem a reagovat na potřeby obou stran tak, aby došlo k úspěšné adaptaci dítěte a jeho pravidelné docházce. Včasné zahájení podpory dětí ze znevýhodněného prostředí vede v budoucnosti ke snižování nerovností ve vzdělávání. Následné úspěšné dokončení základního vzdělání a prodloužení vzdělávací dráhy u co největšího počtu mladých lidí má významný dopad na kvalitu jejich dospělého života, ale i na celou společnost.

Mgr. et. Mgr. Miroslava Haplová
koordinátorka služeb

#JedenSvět

JEDEN SVĚT V PLZNI

Filmový festival Jeden svět Plzeň se vrací po dvou letech v tradičním březnovém termínu a upozorňuje na porušování lidských práv.

Festival dokumentárních filmů o lidských právech **Jeden svět**, který pořádá organizace Člověk v tísni, je největším dokumentárním festivalem svého druhu na světě. Každoročně je pořádán v desítkách měst po celé České republice. V Plzni letos proběhne již 22. ročník, a to **od 22. do 27. března na Moving Station, Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara a v Knihovně města Plzně.**

Letošní hlavní téma festivalu zní „**Cesty svobody**“, festival se s ním vrací ke svým lidskoprávním kořenům. Jak uvádí dramaturg festivalu Ondřej Helar, „Ačkoliv je to návrat k jednomu z hlavních témat, o které se Jeden svět opírá, neznamená to, že bychom nezůstávali aktuální. To, co se dnes děje v Afghánistánu, Myanmaru, Hongkongu a samozřejmě i Bělorusku je výrazným výstražným zdviženým prstem, který ukazuje, že téma svobody rezonuje i v dobách, kdy nás obklopuje globální pandemie. Možná o to víc. Cestou k nesvobodě se ale neubírají jen státy, které jsou dál za našimi hranicemi“. Jeden svět nemůže tuto znovu se rapidně

zhoršující situaci lidských práv ve světě nepřipomenout a nepřitáhnout k ní znovu pozornost. Zejména v roce, kdy Člověka v tísni čeká 30. výročí od založení.

Na festivalu bude uvedeno na 30 dokumentárních snímků. Po každé projekci se uskuteční debata s hosty a hostkami z řad tvůrců/tvůrkyň a protagonistů/protagonistek filmů, nebo odborníků či odbornic na dané téma, kterým se filmy věnují. Nebudou chybět snímky, které reflektují důležité společenské otřesy, k nimž v současnosti dochází, a které nechávají promlouvat lidi, kteří jsou nuceni se s nimi vyrovnávat. Jedním z takových filmů je snímek ruské režisérky a producentky Very Krichevskayi **Zatracená práce**. Ta zavede diváky a diváčky do zákulisí jediné nezávislé televizní stanice v Rusku TV Dožď a ukazuje dopady Putinovy vlády na ruská média. Protivládní protesty za svobodu a demokracii v Hongkongu v roce 2019 a 2020 zachycuje i dokument kolektivu hongkongských režisérů **Když město povstane**. Problematiku nezávislosti polských soudů, která je systematicky oslabována polskou vládou vedenou konzervativní stranou Právo a spravedlnost, zpracovává dokument **Soudci pod tlakem**, kterého se jako hosté pofilmové debaty zúčastní i zahraniční tvůrci filmu. Svobodu lze ale chápat i zcela jinak, než v rámci politické

diktatury. Takovým tématem se zabývá film **Máte zakázku**, který je jedním z prvních, jenž se věnují novodobému ekonomickému otroctví, které zprostředkovávají elektronické platformy, jež jsou v našich životech čím dál tím víc přítomné.

Slavnostní zahájení festivalu proběhne **22. 3. od 17:30 na Moving Station**. Zahajovací film, **Platón z Belfastu**, přiblíží příběh školy v irském Belfastu, která v místech s velmi krvavou minulostí vychovává nejmladší generaci k tomu, aby násilí už nikdy v jejich sousedství nezakořenilo.

Další informace a program festivalu a jeho mezinárodní a české hosty a hostky naleznete na našich webových stránkách www.jedensvet.cz/plzen a sociálních sítích.

Za tým Jednoho světa v Plzeňském kraji

Adéla Lachoutová
hlavní koordinátorka festivalu

		ÚTERÝ 22. 3.	STŘEDA 23. 3.	ČTVRTEK 24. 3.	PÁTEK 25. 3.	SOBOTA 26. 3.	NEDĚLE 27. 3.
13:00	MOVING STATION					Opouštět počátky	Platón z Belfastu
15:00	MOVING STATION					Každá minuta života	Panelová diskuze
						Jeden svět dětem	Prvovoliči 2021
17:00	KNIHOVNA		Bud' můj hlas		Opouštět Počátky		
	FDULS ZČU			Bílá krychle			
	MOVING STATION	slavnostní zahájení Platón z Belfastu	Zákulisí novinářiny	Krymský poklad	Mé dětství, má země	Síla	Máte zakázku
			Vysloužilci	Incendios	Hlas + Článek 293	Hlasy pro prezidenta	Tbilisi Pride
20:00	KNIHOVNA		Jak jsem se stala partyzánkou		René – Vězeň svobody		
	FDULS ZČU			Zápasnice			
	MOVING STATION		Děti mlhy	Soudci pod tlakem	Andělé ze Sindžáru	Zatracená práce	Když město povstane
			Komu patří moje vesnice	70/30	Čtyři cesty	Naše volba, náš hlas	
20:30	MOVING STATION	Severní proud					
		Nevyřčené slzy					

Informace o činnosti regionální pobočky společnosti Člověk v tísni a kontakty na pracovníky v jednotlivých regionech najdete na www.clovekv tisni.cz/plzen. Sledujte nás také na www.facebook.com/clovekv tisni.plzenskykraj.